

УДК 336.713:338.

Ю. О. Бердій, Н. М. Гарматій, канд. економ. наук, доц.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

**АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ БАНКІВСЬКОЇ
УСТАНОВИ ТА МОДЕЛЮВАННЯ СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ
СТІЙКОСТІ (на прикладі ПАТ «ОТП Банк»)**

Y. O. Berdiy, N. M. Garmatiy, Ph.D, Assoc. Prof.

**ANALYSIS OF INVESTMENT AND ECONOMIC ATTRACTIVENESS OF THE
BANKING INSTITUTE AND MODELING OF STRATEGY FOR INCREASING
FINANCIAL SUSTAINABILITY (by PAT Bank example)**

Сучасна банківська система України враховуючи складну економіко-політичну ситуацію національної економіки потребує дослідження методів та важелів покращення інвестиційно-економічної привабливості як державних так і комерційних банків України. Зростання динаміки і покращення фінансово-економічної діяльності та інвестиційної привабливості дозволить в свою чергу суттєво покращити як кредитування малого та середнього бізнесу, сучасних стартапів та інвестиційних програм. Сучасні вітчизняні та зарубіжні науковці приділяють достатньо праць з дослідження інвестиційно-економічної та фінансово-кредитної привабливості національної банківської системи.

Однією із сучасних методик, що досліджують фінансово-економічну діяльність банківської установи - є методи та моделі економіко-математичного моделювання, які дозволяють оцінювати разом із дохідністю інвестиційного, кредитного або портфелю цінних паперів і відповідний ризик проведених банківських операції. На прикладі банківської установи ПАТ «ОТП Банк», проаналізуємо кредиторську заборгованість та відповідно кредитний ризик за поточний рік 2019. Оскільки за останні три роки на рику банківської діяльності України близько 50% банків виявилися не ліквідними, тому аналіз ризику разом із дохідністю є найбільш актуальна задача на нашу думку для менеджменту банківської установи. Тому що ліквідація та виплати зобов'язань банківських установи змушений брати на себе регулятор банківського ринку національної економіки- НБУ, та відповідне навантаження буде мати і державний бюджет України по виплатах клієнтам банку.

Дані кредиторської заборгованості та кредитного ризику діяльності ПАТ «ОТП Банк» представимо у таблиці 1.

Таблиця 1 – Аналіз кредиторської заборгованості та кредитного ризику банківської установи ПАТ «ОТП Банк».

Назва показника(грн)	Дані на 01.11.2019р.	Дані на 01.01.2019р.	відхилен.	тем росту
Сума кредитної заборгованості(грн)	6348869,58	4987357,79	11336227,37	1.27
Кредитний ризик	38501126	285818,68	38215307,32	1.35
Загальна сума регулятивного капіталу(РК)	6553857,17	4963447,86	1590409,31	1.32

Загальна сума основного капіталу	4987922,77	3025195,42	1962727,35	1.65
Загальна сума додаткового капіталу	1705077,43	1938252,47	-233175,04	0.88
Фактично сплачений зареєстрований статутний капітал	6186023,11	6186023,11	0,00	1.0

Як видно з даних представлених у таблиці 1 сума кредитної заборгованості банківської установи від початку 2019 року і станом на 11.11. 2019р. збільшилась на суму -11336227,37 грн, що складає відповідно 1.27темпу росту, сума кредитного ризику за вказаний період складає збільшилась на 38215307,32 грн, що відповідає 1,35 темпу росту, що свідчить, про підвищення кредитний ризик за вказаний період, що є негативною тенденцією для банківської установи. Загальна сума регулятивного капіталу з початку року і до 11.11.2019р. підвищилась на 1590409,31 грн, що відповідно в темпі росту складає коефіцієнт 1.32. Загальна сума основного капіталу від початку 2019р. і до вказаного терміну збільшилась на 1962727,35 грн., що відповідає 1.65 темпу росту вказаного фінансового показника. Загальна сума додаткового капіталу від початку року і до11.112019рокі зменшилась на суму 233175,04 грн, що вказує на негативну динаміку росту банківської установи.

Для розрахунку дохідності та ризику діяльності банківської установи пропонуємо застосовувати економіко-математичну модель Марковіца.

Якщо розглядаються величини дохідності портфелю банку за минулі періоди, то це буде коваріація, відповідно модель Марковіца розраховується за такою формулою:

$$\delta_{i,j} = \sum_{t=1}^N [r_{i,t} - E(r_i)] \times [r_{j,t} - E(r_j)] / (N - 1), \quad (1)$$

$$\delta_n^2 = \sum_{i=1}^n w_i^2 \delta_i^2 + \sum_i \sum_j w_i w_j P_{i,j} \delta_i \delta_j \rightarrow \min_w, \quad (2)$$

$$E(r_{\text{портфеля}}) = \sum_i w_i E(r_i), \quad (3)$$

Пропонована нами модель узгоджує розрахунки дохідності від конкретного портфелю цінних паперів або активів банку з врахуванням ризику.

Література

1. Вовчак, О. Д. Кредитні ресурси суб'єктів кредитного ринку: теоретико-методологічні підходи [Текст] / О. Д. Вовчак, Г. В. Миськів // Вісник Національного банку України. – 2015. – № 3. – С. 35–39.

2.Електронний ресурс доступу до офіційного сайту ПАТ «ОТП Банк»[<https://ru.otpbank.com.ua/>]